

Kisiparosok küldött-taggyűlése

A megrendelő érdekében

A kisiparosok munkája mindig a kirakatban zajlik: a lakosság kialakította saját véleményét a mesterek tevékenységéről. Hogy ők miként látják szervezetén belüli életüket, arról volt szó a Kiosz szegedi alapszervezetének tegnapi megtartott küldött-taggyűlésén.

Tavaly 212, az idén, október 21-ig 177 panaszügyet tárgyalt a helyi alapszervezet, s büntetésként figyelemzésben, megrovásban, szigorú megrovásban, végső figyelmeztetésben részesítette azokat, akik rászolgáltak erre. Volt, akit eltoltak a tagsági jogok gyakorlásától, és 4 kisiparost kizártak a tagok sorából.

A hasonló ügyek elbírálására tegnap — zárt ülésen — külön fegyelmi bizottságot választottak meg.

Az elmúlt küldöttgyűlés óta végzett tevékenységről szóló beszámolóhoz Fráter György, a szegedi alapszervezet titkára fűzött szóbeli kiegészítést. Egyebek között ismertette a IX. országos küldöttgyűlésen meghatározott feladatokat, szölte a megújulás lehetőségeiről.

Hangsúlyozta: még nagyobb figyelmet kell szentelniük a jövőben a hatékonyabb érdekében védelemnek és érdekvédelemnek. Emellett azonban fokozottabban szem előtt kell tartaniuk a kisiparosoknak a megrendelők érdekeit is, hogy ne essék csorba a kiválóan dolgozó mesterek jó hírnevén. Ezt a célt szolgálja a beszámolóban olvasható emlékeztető is: a szolgáltató kisiparosoknak — egy korábbi rendelet értelmében — jótállási feltételeket és nyugtát kell adniuk a kuncsaftnak. Mihelyt a szükséges nyomtatványok kézhez vehetők lesznek, a hatóságok szigorúan ellenőrzik, hogy az érintettek eleget tettek-e ezeknek a követelményeknek — tudtuk meg a beszámolóból. Az alapszervezet titkára elmondta: elengedhetetlen, hogy a kisiparosok az eddiginél is rugalmasabban alkalmazkodjanak a mindenkori gazdasági helyzethez.

Végül huszonhét mester az alapszervezet vezetésének oklevelét, jutalmát vette át — társadalmi munkája elismeréseként. Ch. A.

Megalakult a Budapest Bank Rt.

A Budapest Bank Rt. hétfőn, a Nemzetközi Kereskedelmi Központban, megtartotta alakuló közgyűlését. Az ülésen részt vett Ballai László, az MSZMP KB gazdaságpolitikai osztályának vezetője és Hetényi István pénzügyminiszter. A bank vezérigazgatója, Hegedűs Oszkár elmondta: az új pénzintézet az Állami Fejlesztési Bank egyes egységeiből, a Budapesti Hitelbankból, valamint a Magyar Nemzeti Bank Pest megyei igazgatóságából és néhány más fiókjából jött létre. A pénzintézet részvénytársasági formában tevékenykedik, alapitőkéje 3,5 milliárd forint. Az állam részesedése hárommilliárd forint, a fennmaradó félmilliárd forint értékű részvényt vállalatok és szövetkezetek vásárolták meg. Részvényesek többek között a Magyar Villamos Művek Tröszt, a Fővárosi Gázművek és a Híradástechnikai Szövetkezet. A bank januártól 1700 vállalat és szövetkezet számláját vezeti, és hitelállománya meghaladja a 70 milliárd forintot.

Mi rejlik e mögött?

Napi másfél óra veszteség

Sürgetően fontos, hogy a népgazdaság fejlődését gátló tényezőket felszámoljuk, ezért van folyamatban a korábbinál szigorúbb intézkedések foganatosítása a munkafegyelm javítása érdekében. Mégpedig az a cél, hogy komplex módon, biztosítsák mindenütt a munkaidő hatékony kihasználását. Tehát nem lehet leegyszerűsíteni a dolgot, mondván: sokat „lógna” a munkahelyeken. Meg kell vizsgálni azt is, hogy milyen a szervezethez, egyenletes-e a munkaellátás, és érdekeltek-e a dolgozók a jó eredmény elérésében? Tény, hogy a jelenlegi közgazdasági szabályozás nem ösztönöz, és nem kényszerít mindenütt a következetes fegyelmzésre, arra, hogy a vezetők vállalják a felelősségre vonás népszerűtlen feladatát.

Azok a törtnapok

Am mindenképpen változtatni kell azon a helyzeten, hogy jelenleg a teljesíthető munkaidőalap egyharmad részében nem végeznek munkát a dolgozók. Igaz, hogy ebbe a kieső egyharmad részbe tartozik a törvényesen biztosított fizetett szabadság és a betegállomány is, de hozzájuk társul az igazolatlan hiányzás, és a törtnapi veszteség is. Nemcsak a késés és a napközbeni eltávozás adja a törtnapi veszteséget, hanem a munka szünetelése például anyaghiány vagy valamilyen munkaidő alatti rendezvény miatt. A napi nyolcórás munkaidőből így csak mintegy 6,5 óra a tényleges munkával töltött idő.

A nemzetközi összehasonlítás tükrében az látható, hogy az 1984-ig bevezetett munkaidő-csökkentések után Magyarország nem minősíthető „elmaradottnak” a munkaidő hosszát tekintve. Nagyáruház mögötti részén. A kereskedők munkájában azonban ilyenkor sem lehet szünet, nem lehet kitenni a költözködés miatt zárva táblát.

Nádor Viktor igazgató szavaiból kitűnt, hogy a mostani honfoglalásra igen rég vártak. Már tíz éve megvásárolták az épületet, s mostanra jutottak el odáig, hogy felújítsák az eddig használatlan házat. A Csomikó dolgozói egy év alatt végeztek ezzel az igen aprólé-

ségében. A magyar átlagból is kiugrik azonban a közlekedés és a kereskedelem dolgozóinak munkaidőhossza, a sok túlóra miatt. Az Európai Közös Piac országai közül például Belgiumban heti 39,3 óra volt 1981-ben a közlekedési ágazatban a tényleges munkaidő, Magyarországon (1984-ben) túlórákkal együtt 46,5 órát dolgoztak heti átlagban a közlekedésiek.

Az adatokból az is kiolvasható, hogy a tényleges munkaidő a nálunk gazdaságilag fejlettebb országok egy részében viszonylag magas, egy-két ország esetében még magasabb, mint Magyarországon. Például az építőiparban Franciaországban, az NSZK-ban, Olaszországban hosszabb a műszak, mint idehaza. Japánban 1980-ban 114 órával volt több az egy főre jutó teljesített évi munkaórák száma, a gazdaság átlagában, mint Magyarországon ugyanebben az évben, tehát a munkaidő-csökkentés előtt.

Mit mond a bíróság?

Figyelemre méltó azonban, hogy például az NSZK-ban a magyarországinál valamivel rövidebb munkahét, és hosszabb fizetett szabadság ellenére is eléri azt a munkaidő-teljesítményt, amit a magyar ipar, mivel ott jóval kisebb a betegség és egyéb okok miatti kieső munkaidő. Nyilvánvaló, hogy hazánk társadalmi, gazdasági problémája nem a munkaidő hosszában fennálló különbségből, vagy „elmaradásból” ered, hanem a műszaki-gazdasági fejlődésben, a versenyképességben és a hatékonyságban mutatkozó kétségtelen elmaradásból, amelyek behozása — egye-

bek között — jobb és több munkát követel.

Fontos teendő a gazdasági szabályozó rendszer következetes továbbfejlesztése annak érdekében, hogy a munkaidő lényegesen jobb kihasználása, a magas színvonalú szervezés, a pontos és fegyelmezett munka a gazdaság működésének szükségszerű velejárója legyen. E cél érdekében alkotta meg új irányelvet a közelmúltban a Legfelsőbb Bíróság is a munkafegyelmével összefüggő ítélkezési feladatokról. A kölcsönös kötelezettségek hangsúlyozása jellemzi az irányelvet: a dolgozótól is számon kell kérni kötelességei teljesítését, de a munkáltatónak is meg kell tennie mindazt, ami a munkaviszonyból rá hárul. Olyan esetben például, ha ésszerű gazdasági kockázat vállalása végül is kárt okozott a munkáltatónak, az új irányelv szerint azt kell vizsgálni, hogy a dolgozó megtette-e azokat az intézkedéseket, amelyek az adott esetben szükségesek és elvárhatók. A felelősségre vonásnak csak az e körben észlelhető mulasztásoknál van helye, a kockázat további következményei a munkáltatóra hárulnak.

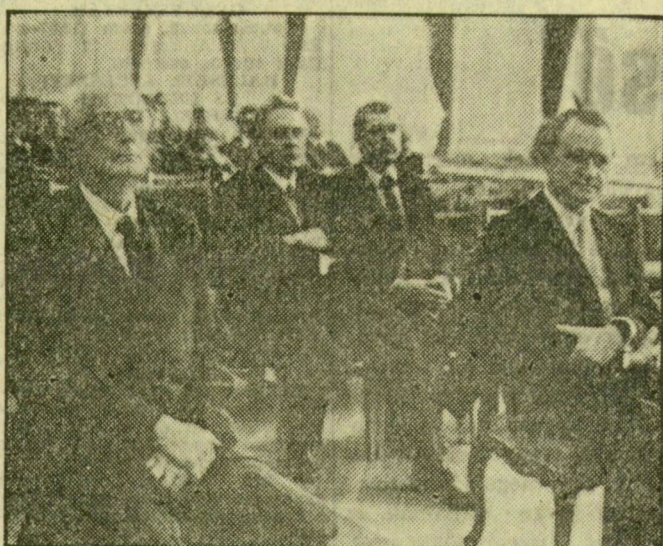
A munkahely nem kocsmá

A fegyelmi vétségek sorában kiemelt figyelmet kell fordítani a mérhetetlen károkat okozó munkahelyi itatkozásra, amellyel arányban áll a legsúlyosabb fegyelmi büntetés is. De indokolt a szigorú fellépés azokkal a vezetőkkel szemben is, akik eltűrik a lazaságokat, a munkaidőalap rossz kihasználását, és nem tesznek meg mindent a jól szervezett munka feltételeinek megteremtéséért — hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság irányelve. Társadalmi érdek, hogy a munkával kapcsolatos jogok és kötelezettségek együttesen jussanak érvényre.

K. I.

Díszdoktoravatás a tudományegyetemen

A József Attila Tudományegyetem Tanácsa a természettudományok díszdoktorává avatta tegnap Fritz Peter Schäfer és Straub F. Brunó professzorokat. Az aulában megtartott ünnepségen ott voltak a Művelődési Minisztériumnak, Csongád megye és Szeged párt- és állami testületeinek, a szegedi felsőoktatási intézményeknek a képviselői. Eljött az alkalomra Ulrike Tontsch-Becker, az NSZK nagykövetségének tanácsosa is.

Somogyi Károlyné felvétele
A JATE új díszdoktorai

Az egyetem rektora, Csákvány Béla köszöntötte a megjelenteket, Bartók Mihály, a természettudományi kar dékánja ismertette a professzorok tudományos tevékenységét, a szegedi egyetemmel való kapcsolatukat, melyek alapján az egyetem által adható legnagyobb elismerésben részesültek. A rektor és a dékánok kézfogással *honoris causa* doktortárrá fogadták a professzorokat, akik a díszdoktori diploma átvétele után rövid beszédekben köszönték meg az elismerést.

Fritz Peter Schäfer a marburgi egyetemen 1957-ben szerezte meg fizikusi diplomáját. Ugyanott doktorált, s lett a fizikai kémiai tanszék vezető professzora. 1970-ben foglalta el jelenlegi funkcióját, a göttingeni Max-Planck Intézet lézerfizikai osztályának vezetését. Munkássága nemzetközileg elismert, számos tudományos társaság rendes, vagy tiszteletbeli tagja, szerkesztője több nemzetközi szintű folyóiratnak és könyvsorozatnak. 1984-ben megkapta az NSZK-ban elérhető egyik legmagasabb tudományos kitüntetését, a Werner von Siemens-gyűrűt. Tudományos vizsgálatait kezdetben a bonyolult szerkesztésű molekulák kvantumkémiájának témakörében végezte. Ma már a lézerfizika klasszikusai között tartják számon azt az 1966-ban közölt dolgozatát, amelyben beszámol a festéklezer főlétezéséről — azóta a festéklezereknek világszerte egyik legismertebb szakértője. A József Attila Tudományegyetem kísérleti fizikai tanszékének 8 éve van kapcsolata a professzorral. A szegedi kutatók azóta összesen 11

kutatói évet töltöttek el a göttingeni intézetben; nagy értékű berendezések kölcsönzésével, itthon hozzáférhetetlen optikai elemek ajánlodekózáásával is nagy segítséget nyújtott a professzor a szegedi egyetemnek.

Straub F. Brunó kétszeres Kossuth-díjas akadémikusnak, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökének munkássága, személyisége — Szegeden közzismert. Hiszen nemcsak a biológia tudományának magyarországi fejlesztésében és külföldi elismertetésében vannak kiemelkedő érdemei, hanem a szegedi tudományegyetem fejlesztésében is. Az MTA Szegedi Biológiai Központjának létrehozása, munkájának megindítása, e hatalmas teljesítmény mellett ahhoz is jelentősen hozzájárult, hogy a JATE-n ma már 9 biológiai tanszéken folytathatnak nemzetközileg is ismert, elismert oktatást, kutatást, és hogy az SZBK mellett megvalósulhatott az egyetemi biológiai épület is. A tudománypolitikában, a hazai és nemzetközi tudományos életben jelentős szerepet betöltő professzort, számos tudományos társaság tagját, magas kitüntetések birtokosát most az az egyetem avatta díszdoktorrá, ahol oklevelét szerezte — éppen 50 évvel ezelőtt. Straub professzor végzettségként végzett, s már

hallgatóként Szent-Györgyi Albert mellett kutathatott az orvosi vegytani intézetben. Ebben az intézetben oktatott, 1946-tól tanszékvezetőként. 1949–70-ig a budapesti tudományegyetem orvosi vegytani intézetében tevékenykedett, 1960-ban az MTA Biokémiai Intézetének igazgatójává, 1970-ben pedig az MTA Szegedi Biológiai Központ főigazgatói teendőinek ellátásával bízták meg. 1949-től az MTA rendes tagja, az MTA elnökségének tagjaként, a biológiai osztály titkáraként, az MTA alelnökéként dolgozott és az alelnöki teendőket látja el ma is.

„Költözik a hivatal”

Új kiszolgálási forma a Piért-nél

Amikor az országos nagyvállalat négy megyés dél-magyarországi kirendeltségének Mérey utcai központjába betérem, jókora sürgés-forgás kellok közepén találtam magam. Eppen költözködtek, a napokban elkészült új raktárakat és irodájukat vették birtokukba a Lenin körút Nagyáruház mögötti részén. A kereskedők munkájában azonban ilyenkor sem lehet szünet, nem lehet kitenni a költözködés miatt zárva táblát.

Nádor Viktor igazgató szavaiból kitűnt, hogy a mostani honfoglalásra igen rég vártak. Már tíz éve megvásárolták az épületet, s mostanra jutottak el odáig, hogy felújítsák az eddig használatlan házat. A Csomikó dolgozói egy év alatt végeztek ezzel az igen aprólé-

kos munkával, a ház külseje megszépülve, de az eredeti formáját megtartva illeszkedik a környezetbe. Akár lakásnak is nézhetnénk, ha nem lenne ráfestve a Piért embléma. A lényeg azonban mégis a belső, a 2 ezer négyzetméteres raktártér. A legelső szint a nehéz papíráruk helye, s ahogy emeletenként haladunk fölfelé, úgy jutunk el az apróbb, de értékesebb cikkek rakataihoz, s végül a padlástérben kialakított irodahelyiségekig. Az efféle berendezést a földem teherbírása mellett a célszerűbb anyagmozgatás motiválta. A szintek közti átmenetet teherhordó lifttel oldották meg.

A kereskedelmi hálózat megújításának igen-igen jelentős állomása a mostani. Az évről évre emelkedő forgalom a régi módon már nem lehet fenntartani, a korszerűbb kiszolgálási formákon van a hangsúly. A január 15-én nyíló raktár-áruház átmenet a hagyományos nagykereskedelmi raktár és a kiskereskedelmi boltok között. A kisebb készletekkel dolgozó boltoknak, ha elfogy az árujuk, nem kell megvárniuk a Piért túrajáratát, beugranak a hiányzó cikktért, leszámoloznak nekik, és már vihetik is. A Moszkvai körúton levő régi raktárt így sikerült tehermentesíteni, több energia és hely marad a hagyományos túrájáratok jobb kiszolgálására. Tekintve, hogy a tevékenység szélesedik, a vállalati létszámot 135-ről

160-ra bővítik. Ebből önként adódik a következtetés, az emelkedő költségek ellensúlyozására mindenképp forgalomnövekedésre számítanak. Az idei, 1,1 milliárdos nagykereskedelmi bevétel közel 200 millióval szeretnék feljebb tornászni, míg a 25 millió forintos kiskereskedelmi forgalmat duplájára kívánják növelni.

A fejlesztésekben csak egy láncszem a szegedi. A nyáron Békéscsabán egy ezer négyzetméteres, hasonló felújítással végeztek. Februárban Kecskeméten egy 800 négyzetméteres új raktár-áruház adtak át. A kiskereskedelmi forgalmat szolgálja a tavaly óta a közszékeket, városokat járó buszbolt. Az elmúlt hónapban Hódmezővásárhelyen egy impozáns papírboltot nyitottak. Szolnokon telket vásároltak, ott 1988-ra tervezik az építkezést.

Azt, hogy rövid idő alatt 42 millió forintot tudtak fordítani eszközök, épületeik megújítására, a nyereséges gazdálkodás mellett, a Piért kötvénykiadására tette lehetővé. Kockázat nélkül nem lehet a fejlődésben bízni, ha bejönnek az elképzelések, a következő lépés lehet a szállítógépkocsi-park lecserélése. Mindezek a „belső ügyek” a fogyasztók számára is reménykeltőek, nagyobb készletekből, választékosabb kínálatból, korszerűbb körülmények között juthatnak a legszükségesebb háztartási papírárukhoz, is-kolászerekhez, tapétákhoz. T. Sz. I.

Repülővel külföldre

A Malév Air Tours jövő évi ajánlatairól tartottak sajtótájékoztatót hétfőn az Atrium Hyatt Szállóban.

Déri Tamás, az utazási iroda vezetője elmondta: az új programfüzet négy kontinens 44 országába szóló utazási ajánlatokról ad tájékoztatást. A kínálatban jó néhány újdonság is található: így például a japán és a szicíliai út, illetve több újszerű törökországi program, köztük a törökországi sielés. Új ajánlat az áprilisra meghirdetett vörös-tengeri utazás, a new york–washingtoni kö-utazás, valamint a háromnapos szófiai városnézőtúra. Továbbra is szervez az iroda

utakat egzotikus tájakra, egyebek között Thaiföldre, Brazíliába és Argentínába. Bővült a városnéző utak köre, s a korábbinál több programot hirdetnek a téli sportok kedvelőinek. A kulturális programok és a nyelvtanfolyamok sem hiányoznak az utazási iroda kínálatából. Jövőre összesen mintegy 10 ezer magyar turista vehet részt a Malév Air Tours utazásain, melyek közül a nyugati utak — átlagosan 15 százalékkal drágábbak lesznek, mint az elmúlt szezonban. A programfüzet egyébként fel-tűnteti, hogy az adott programnak melyek a teljes értékű napjai, és mennyi idő telik el az utazással